

Aflevering 31

De vierde musketier

Wim Arts: bijzonder gewoon én gewoon bijzonder

De afleveringen 26, 27 en 28 hadden als hoofdtitel De drie musketiers. In drie delen werd de carrière belicht van drie steunpilaren voor het Maaslandcollege. Drie oop-ers: Frans Govers, Huub Smits en Adriaan van Nistelrooij.

So far so good. Tenminste, dat dacht ik. Totdat ik door Mario Lange namens de Technisch onderwijsassistenten op de vingers werd getikt. Er ontbrak een musketier volgens hen: Wim Arts. Geheel in lijn met de roman van Alexandre Dumas (die onder de titel Les Trois Mousquetaires een roman schreef waarin feitelijk vier musketiers centraal stonden) heb ik hen volkomen in het gelijk gesteld: het motto Eén voor allen, allen voor één moet ik zeker in de praktijk brengen. En zeker ook een aflevering wijden aan Wim Arts.

Met dank aan de Technisch onderwijsassistenten van het Maaslandcollege en twee andere musketiers (Frans Govers en Huub Smits) is onderstaand verhaal tot stand gekomen.

Gewoon en bijzonder

Nadat Wim Arts (geboren in 1953) zijn militaire dienstplicht vervulde komt hij als amanuensis scheikunde te werken op het Maaslandcollege. Op dat moment de jongste werknemer van de school! Anno nu is de term amanuensis vervangen door technisch onderwijs assistent, afgekort TOA. Wim heeft de hogere laboratoriumschoon doorlopen. Als eerste collega heeft Wim een loopbaan met meer

dan 45 dienstjaren voltooid. Een unieke prestatie, die destijds door conrector Bas van Rooijen bij Wim thuis is gememoreerd. En trots dat Wim was!

Wim trouwt in 1980 met Marietje van Schaijk. Samen krijgen zij vier kinderen, drie dochters en een zoon. Inmiddels zijn er ook 10 kleinkinderen. Wim is een trotse vader en opa. Een echte familieman. En een man van de streek, iemand die het bijna uitgestorven dialect nog prima meester is. Klein probleem: de mensen waarmee hij in aanraking komt hebben er soms enige moeite mee om te volgen.

Wim komt altijd met de auto naar school. Dat heeft ook een reden. Samen met zijn broer heeft hij een timmerbedrijf. En zij verzorgen verbouwingen. Omdat deze werkzaamheden in de avonduren en op de vrije zaterdagen moeten gebeuren, is het zaak om na schooltijd snel thuis te zijn. Eten en dan weer aan de slag. Menig huis in

de verre omstreken is door de broers van nieuwe kozijnen voorzien.

Wim is jaren degene geweest die als eerste op school aanwezig was. Met een eigen sleutel van de voordeur én een code om het alarm te deactiveren. Anders moet Frans Govers te vroeg op school zijn.

Binnen de binas hoek, en met name op het terrein van practicum onderwijs, heeft Wim een grote stempel gedrukt. Zijn encyclopedische kennis is ongekend. De mooiste jaren als toa ervaart Wim de jaren met Jan van Enckevort, oud-docent scheikunde. Een Limburger samen met een ras Brabander. Een gouden combinatie. Samen met veel passie voor het vak scheikunde. Samen praktische werken bedenken. Ook voor CITO, hun bedenkfels worden zelfs op landelijke schaal gebruikt. En wanneer scholen ondersteuning nodig hebben is Wim niet te beroerd om die te geven.

Wim is erg collegiaal. Vooral voor zijn oudere collega's neemt Wim het op. Sjors van der Sluis, zijn collega TOA, en Piet van der Heijden, oud-hoofdconciërge, hebben dit mogen merken en voelen. Voor hen doet hij alles wat in zijn vermogen ligt.

Ook met collega Huub Smits heeft Wim menig uurtje doorgebracht. Huub eigenlijk amanuensis biologie, Wim bij scheikunde. Maar ze zetten samen bijvoorbeeld de schoolonderzoeken klaar. Ruimen samen op. En maken daarbij gebruik van elkaars

kennis en inzicht, de een op het gebied van biologie, de ander op scheikundig vlak. Alles wordt tot in de puntjes verzorgd. Wim is wekenlang bezig met het verzamelen en nummeren van materialen. Hij maakt scheikundige oplossingen en maakt een

indeling van de leerlingen. Alles klopt, niets mag er fout gaan. Ook in de huidige tijd worden de proeven die Wim heeft verzonden nog steeds gebruikt.

Een belangrijk onderdeel van het werk van de amanuensis is het voorbereiden en uitvoeren van experimenten in de klas. Wim kan de klas uitermate goed boeien. Met zelf verzonden experimenten en zelf bedachte proeven. Zo heeft hij bijvoorbeeld het zinken van de Titanic als voorbeeld uitgewerkt.

De meest memorabele proeven zijn natuurlijk die proeven waarbij er een explosie kan klinken. Samen met Huub worden die in de kelderruimte van de school uitgetoet. Vaak lukken ze. Maar soms is de knal zó hard dat beide heren enkele dagen met piepende oren rondlopen. Een van de mooiste proeven is volgens Wim die met de waterstofballon. Op de open dag een vast item, een klassieker. Op een onverwacht moment komt er dan een explosie. En de toeschouwers schrikken zich dan een hoedje, tot groot genoegen van Wim.

Vaak vroegen bezoekers van lokaal 1.45 zich af waarom het plafond zo zwart was. De leerzame proef “vlam in de pan” van Wim heeft menigmaal het houten plafond geraakt. De proef is een vast onderdeel in het programma van de derde klas. Wim die brandend frituurvet met water probeert te blussen. Met een zwart plafond als resultaat. En met de stank van frituurvet door het hele gebouw.

Als amanuensis geeft Wim ook bijlessen aan leerlingen die moeite hebben met de stof. Je klopt nooit te vergeefs bij hem aan. In de pauzes of na school hebben veel leerlingen (vaak meisjes) kennis en inzicht in het vak scheikunde van Wim meegekregen.

Naast amanuensis is Wim een snelle en goede klusser. Met collega's Sjors en Huub, en samen met Frans en Adriaan maken ze veel op school. Er wordt ook ontzettend veel gerepareerd. En verbouwd. Als een volleerd bouwteam is menig kleine verbouwing binnen de muren van de school door de eigen handjes geklaard. Zo zijn de indeling en de elektriciteitszuiltjes in de practicumlokalen mede door Wim gemaakt. En dat veelal in de laatste week vóór hun zomervakantie en de laatste week voordat de school weer begon. De snelheid van Wim is hoog. Zelfs zo hoog dat hij de schroevendraaiers uit handen van collega's grist om verder te kunnen werken.

De laatste grote klus is de herinrichting van de binaslokalen. Samen met oud-rector Paul Metzemaekers bezoekt Wim scholen om ideeën op te doen. Uiteindelijk wordt het EurekaLab gemaakt. Een ruimte waar leerlingen aan experimenten kunnen werken. En waar menig profielwerkstuk is bedacht en gemaakt.

In die laatste schoolweek is Wim ook jarenlang betrokken bij de uitgifte van de boeken op school. Leerlingen komen op school de boeken halen die zijn besteld. En Wim heeft samen met anderen de hal omgebouwd tot boekendepot. Boordevol dozen, keurig op alfabet gerangschikt. Daarnaast is Wim jarenlang actief in de keuken van de school. Hij helpt tijdens pauzes bij de verkoop van thee en snoep.

Voor Wim zijn bovengenoemde zaken gewoon. Dat hoort bij zijn werk. Zijn beleving van het werk. Niet iedereen kan Wim peilen. De een wat beter dan de ander. Sommigen vinden hem eigenwijs. En dat is hij ook. Menig discussie voert hij. Eerst laat hij anderen aan het woord. En dan volgen zijn gevleugelde woorden: "Ik zal niet zeggen breek me de bek niet open..." en dan volgt zijn relaas. In de jaren dat het nog mocht met de onafscheidelijke sigaret in de mond. Een heftige trek aan die sigaret, rook komt uit neus en mond en Wim steekt van wal. Wim, de man die tegelijk kon roken én praten.

In april 2020 overlijdt Wim. Rector Ivo Vis laat het als volgt aan het personeel weten:

Hedenochtend bereikte ons het trieste bericht dat oud-collega Wim Arts is overleden. Wim was al langere tijd ernstig ziek maar hield al die tijd intensief contact met de school. Na een prachtig informeel afscheid vorig jaar zomer in het scheikundelokaal, trad Wim in december definitief uit dienst. Na een lange en moedige strijd waarbij hij tot het eind toe heeft geknokt om zo lang mogelijk bij zijn echtgenote, kinderen en kleinkinderen te kunnen zijn is hij zaterdagmiddag in slaap geraakt en gisteravond overleden in het bijzijn van zijn familie.

Een bijzonder gewone man, maar zeker ook een gewoon bijzondere collega.

Geert Arts

Februari 2021